

Kybergrooming

Příběh

Dvanáctiletá Anežka byla na Facebooku oslovena sedmnáctiletým Mirkem. Nějaký čas si dopisovali a Mirek po určité době poslal Anežce své fotky a žádal po ní její fotky. Několik takových mu poslala, ale Mirkovy požadavky se zvyšovaly. Začal požadovat fotky ve spodním prádle i bez něj. Anežka nakonec Mirkovu naléhání podlehla, a i takové fotky mu poslala. Mirek jí potom začal vyhrožovat, že pokud se s ním nesejde osobně, tak fotky rozešle jejím spolužákům a rodině. Anežka se svěřila své kamarádce, která to následně i přes Anežčin odpor řekla jejím rodičům, kteří informovali policii. Policie poté přišla na to, že Mirek se nejmenoval Mirek, a navíc mu nebylo 17, ale 45 let.

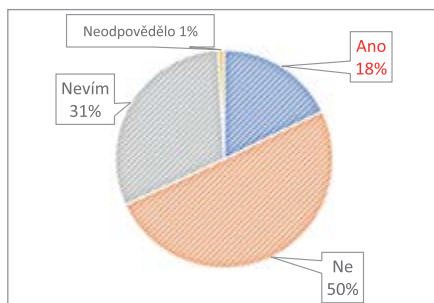

Kybergrooming

Kybergrooming představuje jednání osoby, která se snaží zmanipulovat oběť a donutit ji k osobní schůzce. Útočník s obětí komunikuje převážně skrze digitální technologie. Oběť může být vyzvána k osobní schůzce za účelem sexuálního zneužití nebo jiné formy agrese. Mezi sexuálními predátory je tento typ agresivního útočníka v menšině. Většina predátorů se spokojí „pouze“ s nevhodnou komunikací, masturbací na dálku atd.

Obětí kybergroomingu se může stát kdokoliv, často jsou oběťmi dívky mezi 11 a 17 lety, ale i chlapci. Odborníci (např. z projektu E-bezpečí) uvádějí ve svých výzkumech vyšší možnost ohrožení dívek, zatímco například projekt Bezpečně na netu a jeho odborníci považují za zásadní to, že chlapci jsou obecně více zranitelnou skupinou v případě kybergroomingu. Predátoři tedy zobecněně mohou cílit především na ty děti, které na sociálních sítích tráví mnoho času.

KDYBY TĚ TVŮJ INTERNETOVÝ ZNÁMÝ POŽÁDAL O SCHŮZKU V REÁLNÉ SVĚTĚ, ŠEL/ŠLA BYS NA NI? % DĚTÍ

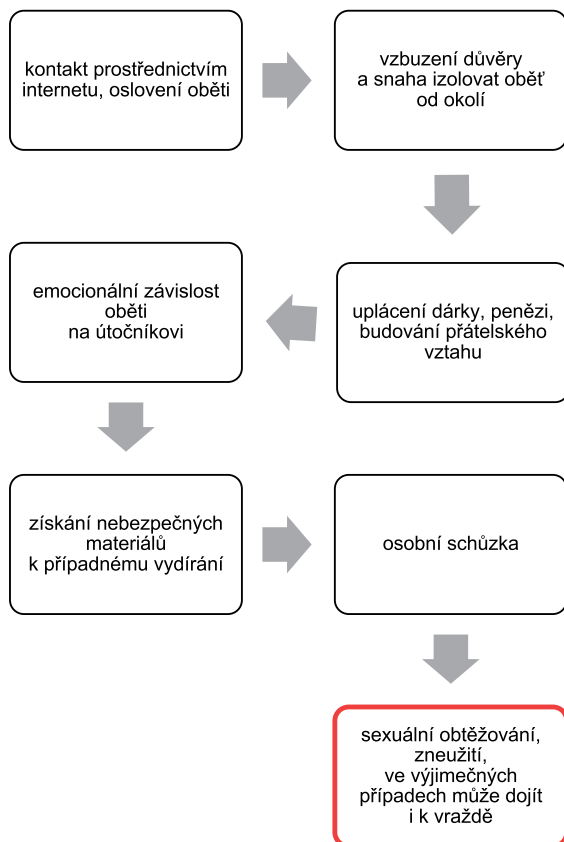

Zdroj: Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru (výzkumná zpráva), 2017

Vznik kybergroomingu

Kybergroomer je zpravidla sexuální útočník, který využívá digitální technologie (především pak sociální sítě) k dosažení svého cíle.

Ve většině případů se vydává za jinou osobu, především za takovou, jejíž popis vzbudí u potenciální oběti největší možnou důvěru. Výraznou vlastností kybergroomera je trpělivost, často si s obětí vydrží psát i několik měsíců, aby dosáhl svého.

Prevence

Rodiče s dětmi musí komunikovat a mít přehled i kontrolu nad jejich činností v kyberprostoru, zvláště u rodičů malých dětí by mělo zajištění jejich bezpečí převážet nad obavami ohledně narušování soukromí. Na celou věc lze nahlížet podobně, jako když dítě chráníte v reálném světě před nástrahami silničního provozu – držíte své dítě pevně za ruku, převedu jej, poradím, aby se nejprve rozhlédlo, učím postupně samostatnosti a správným návykům. Plné soukromí mu lze poskytnout teprve s jeho dozráním a osvojením si potřebných digitálních kompetencí a znalostí, vysvětlit, poradit, snažit se mít co nejvíce aktuálních informací a vyšší povědomí než děti. Děti často necítí zábrany a jdou na schůzku s neznámou osobou, nepřemýšlí nad možnými důsledky.

Při zjištění závadové online komunikace dítěte s neznámou osobou zachovat klid a s dítětem o celé situaci hovořit. Vysvětlit, proč jste danou komunikaci vyhodnotili jako závadovou a dítě upozornit na rizika. Tímto si dítě „nezablokujete“ – ujistí se, že případný problém bude i v budoucnu řešen v klidu, dítě se na Vás s důvěrou obrátí, nebude se bát přijít požádat o pomoc.

Právní přesah

V případě, že dítě již s kybergroomerem komunikuje, může dojít k trestnému činu dle § 193b trestního zákoníku – navazování nedovolených kontaktů s dítětem.

Jak postupovat v případě, že objevíte u dítěte závadovou komunikaci?

1. zanechte počítač nebo jiné zařízení v takovém stavu, v jakém jste závadovou komunikaci našli
2. nemažte žádná data, pokud můžete – zázahujte komunikaci
3. neblokuje žádného uživatele – ani případného útočníka

Uchovejte data pro policii!

Policie ČR potřebuje zajistit zařízení (počítač, mobilní telefon apod.) a data v takovém stavu, aby se dala použít jako důkaz proti pachateli.

Nekomunikujte s útočníkem za dítě!

U případného soudního řízení se může hájit tím, že věděl, že nekomunikuje s dítětem.

Často kladené otázky, doporučení, úkoly a zdroje

Úkol: Video Kybergrooming

Podívejte se na [video Kybergrooming](#) od organizace Internetem bezpečně, ve kterém v krátkém čase projdete všechny hlavní etapy procesu kybergroomingu. Video také můžete použít ve své přípravě preventivních programů.

Úkol: #martyisdead

Pokud máte větší zájem o téma kybergroomingu a jaké může mít dopady, můžete se podívat na mini seriály [#martyisdead](#).

Doporučení: Jak prověřit osobu na internetu?

Pokud si dítě začne s někým na internetu psát, je vhodné, aby si nějakým způsobem ověřilo, že je to skutečně ta osoba, za kterou se vydává. Je tak možné spojit se přes webkameru a vyzvat protějšek k tomu, aby například ukázal dnešní výtisk novin, zopakoval nějakou větu apod. Dítě by se mělo ukázat na svojí kameře až potom, co bude mít jistotu. Často se v případech kybergroomingu totiž stává, že útočník má předtočenou smyčku, na které je například mladá dívka nebo chlapec, a tu po zapnutí webkamery spustí a vydává ji za video přenos z kamery. Poté se vymlouvá, že mu nefunguje mikrofon a nemůže mluvit.

Zdroje

Co je to kybergrooming?. Úvod [online] Národní centrum bezpečnějšího internetu [cit. 24.03.2020]. Dostupné z: <https://bezpecne-online.saferinternet.cz/pro-rodice-a-ucitele/teenageri-a-komunikace/item/35-co-je-to-kybergrooming>

Kamil Kopecký, René Szotkowski (2017) – Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru (výzkumná zpráva) – Univerzita Palackého v Olomouci Centrum prevence rizikové virtuální komunikace.

Kamil Kopecký. Nebezpečné komunikační jevy pro učitele se zaměřením na kyberšikanu, kyberstalking, kybergrooming a další sociálně-patologické jevy.

Kybergrooming – INTERNETEM BEZPEČNĚ. INTERNETEM BEZPEČNĚ – Užívejme internet bezpečnějším způsobem [online] [cit. 24.03.2020]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/internetem-bezpecne/rizika-online-komunikace/kybergrooming/>

Radana Divínová. Cybersex: forma internetové komunikace.